He wrote it on paper or on a potsherd – כתב על הנייר ועל החרס

OVERVIEW

The ברייתא taught that if a שטר קידושין is written on a נייר or a חרס and given to the woman she is מקודשת; indicating that a שטר may be written on a הרס. From other places it seems that a שטר cannot be written on a ¹חרס. Our תוספות discusses this issue.

משמע דשטר כשר על החרס –

עטר אוt seems from this שטר that a שטר written on a הרס is a valid שטר.

וכן משמע לקמן בפירקין (דף כו,א) דאמר כתב לו על הנייר ועל החרס – And similarly it also seems so later in this פרק where רב המנונא cites a ברייתא which states, 'if her wrote to him on a נייר or on a -

שדי מכורה לד שדי נתונה לד הרי זו מכורה ונתונה² – 'my field is sold to you, my field is given to you'; it is considered sold or given'. It is evident from these two מטר that a שטר may be written on חרס and it is an effective שטר.

asks: תוספות

וקשה דאמר בפרק ב' דכתובות (דף כא,א) האי מאן דבעי לאחוויי חתימת ידיה בבי דינא -אמכת כתובות of פרק stated in the second אביי of מסכת כתובות, 'this person who desires to establish his signature in ³- בי" -

לכתוב אחספא כולי –

Let him sign on a potsherd, etc.' and give it to בי"ד. The גמרא continues -

וקאמר דוקא אחספא אבל אמגילתא לא –

And says; but he should sign only on a אספא but not on a parchment -

דלמא משכח⁴ איניש דלא מעלי וכתיב עליה מאי דבעי ֿותנן הוציא עליו כתב ידו – For perhaps an unscrupulous person will find his signature and will write above it whatever he desires, and we have learnt in a משנה, if one

¹ The writing on a הרס can be erased and the erasure will not be noticeable. It is always possible that the bearer of the שטר will erase and amend the שטר to his advantage; therefore it is not a valid שטר. There are two types of שטרי קנין (a) שטרי האיה (a) שטרי ראיה שטר שטרי שטרות makes a transaction effective, קרקע may be bought with a שטר, a woman may be acquired or divorced through a שטר. A שטר is (merely) a proof that a transaction took place; it does not however create the transaction. A שטר חוב is a שטר ראיה it merely proves that the borrower owes the lender; it does not create the obligation (that is caused by the loan).

² One of the modes of acquiring שטר is through a שטר. When the seller hands to the buyer a שטר which states that the field is sold to the buyer, the buyer acquires ownership of the קרקע.

³ בי"ד will then be able to authenticate other documents which have his signature on them.

⁴ It is possible that the parchment with his signature on it will be lost.

⁵ He will write (something to the effect) that I the undersigned owe (to this person) a sum of money.

brought forth on another his handwriting⁶ he may collect from his unencumbered properties.⁷ Therefore he should not submit his signature on a piece of parchment but rather on a אספא.

- משמע אבל על חרס ליכא למיחש להכי האפילו כתוב עליו לא יועיל משמע אבל על חרס ליכא למיחש להכי that however by a ארס there is no such concern, for even if something would be written on this אמריח above his signature it would be useless. This contradicts the אמריח which indicate that a שטר is valid on a אחרס.

מוספות answers:

אומר רבינו תם דההיא דלקמן וההיא דהכא אתיא כרבי אלעזר – אומר רבינו תם דההיא דלקמן וההיא דהכא אתיא כרבי אלעזר And the מרא later and the גמרא here which imply that a שטר may be written on a ד"א follow the view of ר"א -

Tאמר (בגיטין דף פו,א) עדי מסירה כרתי¹⁰

who maintains 11 כרתי -

- אמיא דכתובות אתיא כרבי מאיר דאמר (שם) עדי חתימה כרתי ההיא דכתובות אתיא כרבי מאיר מאיר שם) which implies that a שטר cannot be written on

אמר או גמרא in מסכת כתובות which implies that a שטר cannot be written on a מסלה follows the view of ר"מ who maintains מדי חתימה כרתי.

תוספות explains why our גמרא (concerning a שטר קידושין) cannot be according to ב"ז: 14

⁶ The note stated that the writer o

⁶ The note stated that the writer owes the bearer of the note a sum of money. The writer cannot deny it for it is in his handwriting. The same rule applies if the note is written above his signature,

⁷ The bearer of the note cannot collect (however) from נכסים משועבדים since there were no עדים to make this loan public knowledge so people should be aware of the lien on the property.

⁸ תוספות will shortly explain that the writing on a הרס can be forged (through erasures) therefore it is not a valid שטר.

⁹ This is the purpose of the admonishment that it should be written only on a אול where the signer is protected as opposed to a מגילתא where he is exposed to fraud.

Literally 'the transfer witnesses cut off'. In the process of divorce there is a עדים which is signed by two (called the עדים (עדי החימה), and the עדים is then given to the woman in the presence of two (other or the same) עדים (referred to as עדי מסירה ביד'). It is the view of א"ר that the עדי מסירה ברתי) accomplish the effectiveness of the divorce (עדי מסירה ברתי). In fact according to עדי מסירה בעדי של does not even require עדי החימה (עדי מסירה ברתי) she is divorced. עדי חתימה ברתי) however maintains that it is the עדי חתימה של who accomplish the divorce (עדי חתימה ברתי) and if there were no עדים on the עדים, even if it was given to her in the presence of two עדים, there is no divorce. גיטין will explain how this dispute is applied to other עדים.

¹¹ According to א"ר who maintains עדי מסירה כרתי (which means we do not require עדי התימה (עדי התימה) it is understood why if a שטר מכר a שטר מכר was written on a כשר it is סשר (even though it can be forged). At the time of the עדי מסירה the מכירה ועדי מסירה to make sure it is in agreement with all the parties, and the שטר is transferred and the קנין is accomplished. There is no concern.

¹² See תוספות הרא"ש here (and תוספות כא,א ד"ה ודוקא) who answers that our גמרא is according to "ר"א, but not necessarily that the גמרא is [only] according to ר"מ. See footnotes # 15&22.

¹³ According to ד"מ the effectiveness of a שטר is created by the עדי החימה (without עדים there is no valid שטר). The שטר create a שטר only if we are certain that the שטר which is before us is the same as the שטר the signed on. However if it is a דבר שיכול להזדייף we do not know whether this שטר was tampered with.

וההיא דהכא לא אתיא כרבי מאיר

And the גמרא here (which is discussing a שטר קידושין) is not compatible with the view of מ"ם -

- דכיון דבעינן בשטר קדושין עדי חתימה כדמוכח לקמן בפרק שני 16 (דף מח,א.) For since by a שטר קידושין there is a requirement to have אדי התימה as is evident later in the second פרק -
- -יים שעל גבי החרס לא חשיבי ואין מוכיח מתוכו כלום בחרס ועדים And witnesses which are found on a הרס are not considered witnesses, for nothing can be proven from the content of a הרכ שטר -

דדבר שיכול להזדייף הוא –

since it is something which can be forged -

- ותנן בפרק ב׳ דגיטין $({ t tr} _{C} \, { t cm}_{A,E})$ אין כותבין לא על נייר מחוק ולא על דיפתרא And we learnt in a משנה in the second מסכת גיטין of מסכת, 'we do not write a גט, neither on erased paper nor on a דיפתרא -

משום שיכול להזדייף 19 וחכמים מכשיריו

Because it can be forged; and the הכמים validate such a שטר. This concludes the משנה.

ואמרו²⁰ מאן חכמים רבי אלעזר –

And the גמרא said, 'who are these מכשיר who are מכשיר; it is אלעזר who maintains תוספות.'עדי מסירה כרתי concludes -

שמע מינה²¹ דלא מהני בדבר שיכול להזדייף

It is evident from that גמרא that according to שטר a ד"מ will not be valid if it is written on something which can be forged.

תוספות anticipates a difficulty:

 $^{^{14}}$ תוספות rejects the argument that by שטר קידושין (which is a שטר קנין; its purpose is to enact the קנין ארס הרס would be acceptable even according to ר"מ who maintains עדים. The עדים sign on the הרס and it is given forthwith to the woman. There would seem to be no concern, disagrees.

¹⁵ מרא only says that our גמרא here is not according to ה"ר: however תוספות does not say that the גמרא in ו cording to רובות is not according to ר"א. See footnotes # 12&22.

¹⁶ The גמרא there cites a בר"מ which states that if one is מקדש a woman with a שטר, according to דר"מ she is not מקודשת and according to ד"א she is מקודשת. One of the interpretations is that it was a עדי without עדי since there מקודשת she is not ר"א and according to עדי חתימה כרתי since there מקודשת she is ר"א according to איז החימה were עדי מסירה.

 $^{^{17}}$ The idea of עדי התימה ברתי is that the עדים who signed the שטר are testifying (through their signatures) that all that is written in the שטר is true. However since it is יכול להזדייף they cannot testify at all, for perhaps it was altered after they signed it.

¹⁸ See גמרא and רש"י in גיטין כב,א that דיפתרא is a hide that was salted and prepared with flour but not with gallstones; it is not a completely processed parchment.

¹⁹ An erasure is not noticeable on a נייר מחוק (for it is already erased) and on a דיפתרא.

²⁰ דף כב_יא.

 $^{^{21}}$ תוספות is ascertaining that even by a שטר קנין (such as a פסול if it is written on a דבר שיכול להזדייף.

ואף על גב דאמר בגיטין בסוף פרק שני (דף כב,ב ושם) –

And even though the מסכת גיטין מסכת in the end of the second that -

- לא הכשיר רבי אלעזר אלא בגיטין אבל בשטרות לא

ר"א did not validate a דבר שיכול להזדייף in all cases, rather only by in all cases, rather only by היטין, however by other שטרות he did not validate it if it is a דבר שיכול להזדייף. This concludes the שטרי מכר אטרי מכר שטרי קידושין would seem therefore that by שטרי מכר and שטרי מכר (which are not דבר שיכול להזדייף) would be פסול פסול אונים. How can we therefore say that our מכר מכר (concerning שטרי קידושין, follow the view of אמרות ??

תוספות responds that when the גמרא there said אבל בשטרות לא

-הני מילי בשטרות העומדות לראיה דבעינן ראוי לעמוד ימים רבים which are used as proof (of a Those words were referring to those שטרות which are used as proof (of a loan or a purchase), where it is necessary that it should be capable of lasting many years; in those cases it cannot be a 22 כתב שיכול להזדייף -

אבל זה שאינו עשוי אלא לקדש בו אשה ולקנות בו שדה – אבל זה שאינו עשוי אלא לקדש בו אשה ולקנות בו שדה that are not used as a proof of purchase or קידושין but rather the intent of the שטר is to be שטרי קנין a woman and to acquire a field; these שטרי קנין are -

– כעין גיטין הוה שעשוי לגרש בו את האשה לפי שעה which are used to divorce a woman at this moment and they can be written on a דבר שיכול להזדייף.

חוספות anticipates a difficulty with this distinction:

ואף על פי שהשטר של קנין יכול להועיל לראיה 23

And even though a שטר קנין can be useful as a proof, and by a שטר עשר we said that it cannot be written on a חרס; why therefore do we say that a שטר (or a שטר (or a שטר) can be written on a הידושין?

מוספות answers that -

כמו כן הגט יכול להועיל כדאמר בפרק הכותב (כתובות פט,ב)

according to π " and not according to π ". See footnotes # 12&15. See 'Thinking it over'.

²³ The woman can use the שטר as proof that he married her (and he has the responsibilities associated with קידושין) and the buyer can use the שטר as a proof of purchase.

A גט can also be useful as a שטר ראיה as the גמרא states in ברק הכותב 26 בי ברק הכותב אינט מא ליקרעיניה בעינא לאינסובי ביה בי מציעא (דף יט,א 25) וכי תימא ליקרעיניה בעינא לאינסובי ביה And in the first בבא מציעא; 'and if you will suggest that we should

tear the גט after the woman receives it, the woman can argue 'I need the גט to marry again''. It is evident that a גט can be used לראיה as well and nevertheless ר"א is מכשיר a גט on a דבר שיכול לזדייף.

אלמא אף על פי שהיא צריכה לראיה עיקרו לא לכך נעשה: It is evident that even though she needs the גט for proof, however initially it was not made for that purpose; but rather to accomplish the כריתות. Similarly a are intended for the קנין, so even though they can be used for a שטר קידושין, nevertheless we assume them to be שטרי קנין (as a שטר) and they can be written on a בדר שיכול להזדייף. 27

SUMMARY

A שטר קנין (such as a שטר קידושין סכר מכר מכר שטר (שטר מכר שטר שטר אידושין) may be written on a דבר מסירה מסירה כרתי מסירה (who maintains עדי מסירה כרתי) even though these שטרות may be used for a אידו שטר which is intended לראיה להאידו שטר שטר שטר שטר שטרות. T

THINKING IT OVER

Why did not תוספות answer (the original question) that there is a difference between שטר (like קידושין where a הרס and כשר (as in the case of the signature where a פסול אין? Why was it necessary to mention the מחלוקת between ר"מ ור"א whether ע"מ כרתי or ע"ח כרתי 28 !

2

 $^{^{24}}$ The גמרא גמרא there states that since a woman can collect her עיקר) by producing her גמרא, this may result in complications [that she may collect her כתובה twice (or more). We cannot avoid this problem by tearing up her א after she collected her כתובה for she can claim I need the א in order to remarry.

²⁵ This should be amended to א,יה,א.

²⁶ The solution (in כתובות) is that בי"ד makes a tear in the גע and writes that this tear was not made because the solution, but rather to prevent her from collecting with it again.

²⁷ It would seem obvious that if a שטר מכר was written on a הרס it will be a valid קנין (according to א"ר), however the buyer would not be able to use it as a שטר ראיה to prove that he bought the field. See however בל"י, אות רח

²⁸ See footnote # 22.